

החטא הוא מוטג ניצחי — המצוות הן עניין של אופנה.

ג'ורג' ברנרד שו

תיאטרון

כנר בלי גג

"סטמפניו", בתיאטרון "הבימה", מאת: שלום עליכם, נוסח עברי: יעקב שבתאי, עיבוד ובימוי: שמר אל בונים, תפאורה: אריה נבון, תלבושות: עדינה רייך, מוסיקה: דב זלצר.

לדבר בגדולתו של שלום עליכם, אין זה מקורי. לדבר בגדולתו של סטמפניו, אין זה אפשרי. כמו שאין זה אפשרי שלא להיזכר בכנר אחר, אפילו זה אינו אותו כנר! למי שעשוי להתבלבל בין השניים: סטמפניו הוא גיבור הרומן, הכנר הבוהמי שחלם להיות פגני, ורק צל חיזור של דמותו שרד בהצגת הבימה, כשם שרק צל חיזור של טוביה החולב שרד במחזמר

קריצ'קין, דנון, סגל ורויניצ'יק
ב"סטמפניו"
נשאר רק הצל

הקולנועי. והצרה הגדולה היא שההצגה סובלת מאותם חסרונות שהם סובל הסרט ומעוד כמה. שלא לטובתה.

היא משעממת. על אף הנסיגות היותר מוצלחות של עדה טל להפיח בה רוח חיים, היא לא משכנעת על אף המאמצים הכנים של נסים עזיקרי לכסות בתעלולי ליצן ששרדו מאחורי ומיתוש בראש את אותם להטוטי-אישיות שהיו לסטמפניו, ושהצליחו לבלבל עיירה שלמה על כל מושגיה. ההצגה איטית ומלודרמטית, ואילו היה בה קצת יותר ליטוש וקצת יותר מישחק משכי נע, קצת יותר ברק וקצת יותר מוסיקה בעלת מנגינות קליטות. היתה מכירה את הרגעים היותר קיטשיים של קלוד ללוז בקולנוע. אלא שלמרבית הצער טובע ההור מור המיוחד שבו האשימו את שלום עליכם במנה ענקית של שמאלץ ושל מה שנראה כנוסטלגיה לעיירה היהודית דאן.

ואם ישנם רפאל קלצ'קין, ישראל ריי ביצ'יק ושמוליק סגל הרי זה כדי להזכיר שלא המחזמר ולא הנסיגות לחקות מחזמר עשויים להחיות את שלום עליכם. כי אם משהו עמוק הרבה יותר, חבל שהם נראים כה בודדים על הבימה הגדולה של הבימה.

בידור

בטהובן מושחק כדורסל

להקת "אקספציון" בהיכל ה"ספורט בידיאליהו.

על "אקספציון" (כך קוראים להם במולדתם, הולנד) נכתב כבר כל מה

עברית מדוברת לא נורמלית

נואת דן בן-אמוץ ונתיבה בן-יהודה

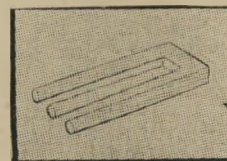
בחורה עם ביצים!

סמוך על הדוד!

ראיתי אותה בכרוב

משגע את השכל!

סוּחָבִים פ' ביטוי הבא בתשובה ומשמעותו: מצב העניינים כשורה; החיים מתנהלים כרגיל; אין כל חדש. סינונימים: בס; ככה-ככה; קומסי קומסה.

א: "מה נשמע?" ב: "סוחבים." א: "מה שלומך?" ב: "סוחבים איכשהו."

בִּכְסִי קריאה המביעה גועל-נפש וסיאוב. סינונימים: איכסה; איכסה; פכס; פכסה; פה; פוי; פויה.

"יושב בקונצרט, מחטט באף, מגלגל את ה- סמרק בולקאלך ומדביק אותם מתחת לכסא — בכס!" א: "בתור מנה ראשונה יש לי רגל קרושה." ב: "בכס!"

קְנִיּוֹת ש' ר' דברי האוכל, החפצים וכדומה שנקנו זה עתה.

"חורה הביתה עם קניות." א: "החמור הזה שכה לנעול את הדלתות וגנבו לו את כל הקניות מהמכונית." א: "גולדה חורה מאמריקה עם סל קניות מלא חבטחות."

דָּחַף אוֹתוֹ לַפֶּסֶת! ביטוי משפיל, מזלזל, מפחית מערכו ומייחס אפסות ל-. סינונימים: שווה לתחת; אתה יכול להתנגב בזה; לא שווה גרוש; חרוב עליו! משתין עליו; לא שם; לא נותן יין; לא נותן דם.

א: "זה פעם שלישית שהצ'ק שלו חוזר בלי כיסוי. מה אני אעשה עם הצ'ק הזה?" ב: "דחוף אותו לתחת!" א: "את כל ההב' טחות היפות שלהם מלפני הבחירות אתה יכול לדחוף לתחת עכשיו."

אָגוּדֶס-יִשְׂרָאֵל (אשכנזית) מפלגת אגודת-ישראל שהיא המפלגה הדתית הקיצונית ביותר בכנסת. חבר המפלגה הזו או כל יהודי חרד הני כר בלבשו והתנהגותו.

"אבא שלה אגודס-ישראל אבל היא עוזה את הבית והלכה לצבא. בחורה עם ביצים, בחיי!" א: "הקוואקים של אגודס-ישראל רוגמים כל מכונית שעוברת בשכונה בשבת."

אֶזְרָחִית כל לבוש שאינו מדיים. "שוטרים באזרחית עצרו אותו בשעת ההפ' גנה ותקעו לו מכות." א: "אין דבר יותר מצ' חיק מאשר קציני צה"ל באזרחית." א: "בבית חולים, במדים של אחות היא עושה רושם עצום, אבל באזרחית לא היה נותן בשבילה גרוש."

סְטִינְק ש' מעשה כושל, בלתי כשר, לא נקי, בלתי מוסרי, שערוריה, סינונימים: בזיון, פאש' לה, לכלוך, בושות, פרשה.

"חשבתי מי יודע איזה סטינק יצא מ' נתיבי נפט', בסוף יצא מכל העסק הזה איזה פורץ קטן ויש לי הרושם שגם אותו שיתקו." א: "תאר לך איזה סטינק היה קם באיטליה לו התברר ששר הביטחון שלהם עוסק בחפירות ארכיאולוגיות ומוכר עתיקות לתיירים אמריקאים."

שאפשר לכתוב: שהם מוסיקליים מאוד. שהם שולטים להפליא בכליהם, שעיבודיהם למוסיקה קלאסית מצליחים. בדרך-כלל, להפוך לפופ אינטליגנטי, וכן הלאה וכן הלאה.

מה שנותר רק לומר הוא כי הופעתם בידיאליהו הגיעה כמעט לרמת התקליטים שלהם. וזה הישג גדול בהתחשב בקשיים הקיימים בהשגת שיווי-משקל נכון בין הכלים כשמציג אותם מחוץ לכותלי אולפן הקלטת. אבל מה שצריך לציין עוד הוא כי האחראיים על מערכת הצליל של היכל הספורט, פיססו כמה פעמים, בעיקר בחלק מן המגברים של העוגב החשמלי, שהפיקו צלילים מעוותים לגמרי כמו היו מוצבים בנמל-התעופה לוד. בימים טרופים שכאלה, כאשר בלי חשמל אין מוסיקה, חשובה עבודת המגברים לא פחות מעבודת הנגנים.

ולבסוף, לאור שופרות הפירסומה המבשרת גל עלייה המונית של אורחים-מזמרים כדאי היה להרהר על התאמת האומנים למקום בו הם מופיעים. האקספציון נש' מעים הרבה יותר טבעיים ויוצרים מגע הדוק הרבה יותר עם קהל במקום פתוח ובילתי מחייב, כמו פסטיבל פופ (כך זה היה לפחות לפני שנתיים בפאלרמו). בגלל הפרטואר שלהם, זה איכשהו הסתדר. אבל למחשבה שכאן יצטרך להופיע ליאור נרד כהן, שכל כוחו בתוכן שיריו, באינ' סימיות שלו ובוודאי שלא בחזק קולו או

אין כל צורך להתפלא שכל הדמויות המבודדות והמסוגרות הללו הן או על גבול ההיסטריה, ו/או היסטריות ממש. ומזמן לזמן, גם מסרים סליניים בפירוש.

גיבור אנשים יקרים הוא בחור בן 18 המספר כיצד הפך לרוצח 7 שנים לפני כן. זאת, משום שהיה ילד רגיש וחולני. אמו היתה סופרת יפהפיה שכתבה על עצמה חיי בינוניות בורגניים אבל חרגה מהם מדי פעם בפעם, ואילו אביו היה סתם איש-עסקים. שום הבנה לא היתה אפשרית בין השניים, ומכאן ההיסטריה הניצחית שביחסיהם, אשר בסופו של דבר השפיעה על מעשי הבן.

להמחשת כל העניין, באים תיאורים מדויקים והמסגרים של רגשות, המלווים בפגיון סינוניים (כל רעיון הצץ בראשו של מישקו) הוא

אומס

הבוגל האהבה, שהוא אוסף סיפורים קצרים, מורגשת פחות ההצטעצעות המוג' זמת הזאת במלים, פשוט משום שהיקפו של סיפור קצר מגביל את המחברת. וכאן, אולי עוד יותר מאשר ברומן הארוך, חודרת מן תחושה של בחילה וסלידה מכל המתרחש בתילי החלומות של אמריקה. אילו היו הסינים קוראים את ספריה של ג'ייס קארול אוטס, היו בוודאי מסכימים שאפילו עינוייהם המשוכללים ביותר אינם יכולים לאמלל אדם יותר מאשר חיים בסביבה שהיא מעלה על הכתב.

תקליטים

רוכא בנוחיר תקליט

"עיניות רומא" ו"אורני רומא", מאת רספיג, תזמורת הפילהר-מוניה החדשה בניצוח שארל מינש, פאקס 4131.

אמנם מקובל היום לחשוב שאוטורינו רספיג הוא מלחין ממדרגה שנייה. הוא לא כתב דבר אשר לא נשמע קודם אצל סטראווינסקי או ראול או דביסי. ושמו של רספיג, המוסיקה שלו תכניתית, כאשר הכל יודעים שמוסיקה צריכה להיות אבס' טרקטית, אבסולוטית ולא תלויה בדבר, ובוודאי שלא בתיאורי נוף.

אז כל מי שרוצה להאזין רק לאבני דרך בתולדות המוסיקה, מוטב שיתעלם מתקליט זה. לער

מינש

זהירים באור השמש, ומינש, שנחשב ב' חייו למבצע מאין כמוהו לאימפרסיוניזם הצרפתי, נמצא כאן קרוב מאוד לכור מחצבתו.

הוא אינו מחמיץ שום פסיק ושום סימן קריאה, ובעזרת אחת התזמורות הטובות בעולם (זאת שבמשך שנים ידעו אותה בשם פילהרמוניה עד שמישהו ניסה לפרק אותה ואז נטלה את ההנהלה לידיה והפכה לפילהרמוניה החדשה) הוא יוצר אנדרטה מוסיקלית נפלאה לעיר שבע הגבעות. אולי אין זה שקול כנגד ביקור שם, אבל למי שאינו יכול להרשות לעצמו כרטיס-טיסה, זה תחליף מומלץ בהחלט.

ספרים

רוצחים קטנים

1. "אנשים יקרים" מאת ג'ייס קארול אוטס, הוצאת פאנתר, 1972, עמודים — 4.90 ל"י.
2. "גלגל האהבה", מאת ג'ייס קארול אוטס, הוצאת פוסט קרסט, 1972, 383 עמודים — 6.95 ל"י.

ג'ייס קארול אוטס הוא שם שהחל לעלות בספרות האמריקאית רק בשנים האחרונות. היא אשתו של פרופסור מכובד, בילתה חלק ניכר מחייה בעיירות אמריקאיות מטופחות שליד אוניברסיטאות או בשולי כרכים גדולים, והעמידה לעצמה כמטרה לתאר את הנעשה שם באור הפחות-מחמיא שאפשר לשער.

לשם כך היא אוספת דמויות המזכירות, לעתים, את פייטון פלייס, אבל בלי הסני' סציה המינית שבכך (הגברת אוטס פורר'טנית מאוד בכתביה), מעלה את חוסר הקומינקציה ביניהם עד לשיא. ואחר-כך